

ДОКЛАД ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ
ОТ ПРОВЕДЕНО ПРОУЧВАНЕ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ РАБОТНА СИЛА
В ОБЛАСТ ЛОВЕЧ

В периода от 27 август до 15 октомври 2021 г. Агенция по заетостта стартира второто за годината проучване сред работодателите за потребностите им от работна сила.

Анкетното проучване на потребностите на работодателите от работна сила има за цел да събере и анализира актуална информация, относно професиите, компетенциите, знанията и уменията на търсените от работодателите кадри. Събраната информация се отнася за търсене на работна сила, както през предстоящите 12 месеца, така и за следващите 3-5 години. В анкетната карта са включени и въпроси, касаещи влиянието на COVID-19 върху търсената работна сила. Проучването се провежда на основание чл. 10, ал. 2 от Закона за насърчаване на заетостта, съгласно който Комисията по заетост към Областния съвет за развитие участва пряко в провеждане на изследването.

В изпълнение на законовите и нормативни регламенти, както и съобразно посочените в писмо на Изпълнителния директор на Агенцията по заетостта указания, от Комисията по заетостта и Областния управител, в качеството им на регионален орган по заетостта са осъществени необходимите организационни и координационни дейности.

Със Заповед № РД-07-127/10.09.2021 г. на Областния управител на област Ловеч е сформирана работна група, със задача да организира, координира и набира информация от работодатели на територията на областта чрез анкетиране, съгласно изискванията и срока от писмо с изх. № 20-00-909/26.08.2021 г. от Изпълнителния директор на Агенция по заетостта. Работната група организира провеждането на проучването сред работодателите и в срок до 05.11.2021 г. трябва да внесе обобщена информация в Комисия по заетостта към Областен съвет за развитие за обсъждане.

С оглед постигането на целевия брой на интервюираните предприятия в изследването – 4000, обемът на извадката спрямо предходните изследвания е увеличен двойно, поради преустановяването на дейност на немалка част от предприятията в България през 2020 г., свързано с пандемичната криза. Агенция по заетостта е разпределила интервютата по области, като за област Ловеч техният брой е 54, от общо 4000 работодатели попаднали в случайната извадка. За целите на събирането на информация относно търсенето на работна сила от работодателите, беше съставена и програмирана онлайн анкета, която съдържа 24 въпроса, от които 8 въпроса са свързани с демографията на предприятията (наименование, ЕИК, брой заети, сектор на дейности и т.н.) и 16 въпроса, касаещи конкретната тематика на изследването (знания, умения, компетентности, влияние на кризата и т.н.)

Провеждането на изследването се извърши въз основа на излъчената национално-представителна извадка от първата вълна и останалите неучаствали работодатели от допълнително излъчената извадка, използвайки онлайн въпросник.

В резултат на положените усилия и извършените замени от теренната работа са получени общо 4325 реални интервюта за цялата страна, което доведе до обща норма на отговоряемост възлизаща на 41,7 %.

За област Ловеч общия брой реални анкети е 68 бр., нормата на отговоряемост възлиза на 39,8 %.

Работната група изготви обобщена информация за резултатите от анкетното проучване за потребностите от работна сила сред работодателите в област Ловеч. Обобщената информация е изпратена до членовете на комисията за коментари и допълнения.

Анализ на текущата ситуация:

Всички работодатели на територията на област Ловеч са 5750 бр. Най-голям дял в разпределението по сектори заема: Държавно управление, образование, хуманно здравеопазване и социална работа – 31,9 %, на второ място е сектора Търговия, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство – 30,2 %, на трето място е сектора Индустрия – 14,1 %, на четвърто място Селско, горско и рибно стопанство – 11,3 %.

За предходните 12 месеца по средно месечен брой на наетия персонал, преобладават работодателите с до 9 наети лица – 88,5 %, работодатели от 10 до 49 наети лица са 9,4 %, от 50 до 249 наети лица – 1,9 % и над 249 наети лица – 0,2 %.

Предпочитаните от работодателите и считани за най-необходимите знания и умения, при наемане на персонал са:

- Умения за самоконтрол и дисциплина – 74,2 %;
- Умения за работа под напрежение – 59,8 %;
- Продуктивност – 57,7 %;
- Инициативност – 55,4 %;
- Социални умения – 50,8 %;
- Креативност – 50,1 %.

Знанията и уменията, на които работодателите в област Ловеч не държат при наемане на персонал са следните:

- Практически знания и умения за организиране и провеждане на обществени поръчки, подготовка на тръжна документация и участие в търгове – 85,3 %;
- Практически знания и умения за планиране, разработване, изпълнение и отчитане на проекти и програми – 80,3 %;
- Знания и умения за практическо прилагане на стандарти и системи за управление на качеството – 79,2 %;
- Медийна грамотност - 74,6 %;
- Практически знания и умения за прилагане на нормативната уредба в областта на данъчното, осигурителното и трудовото законодателство – 74,4 %;
- Ръководни умения - 74.4 %;

Компетентности, които работодателите считат за най-важна за персонала, според анкетата са:

- Общуване на роден език – 38,1 %;
- Нито една от посочените – 30,2 %;
- Инициативност и предприемачество – 9,5 %;
- Дигитална компетентност – 8,5 %.

Компетентностите, които работодателите не смятат за важни да бъдат притежавани от наетите лица са: културна осъзнатост и творчество, общуване на чужд език, умения за учене.

Перспективи за наемане на нов персонал за следващите 12 месеца:

През следващите 6 месеца 82,2 % от работодателите в областта няма да търсят нов персонал, а 17,4 % ще имат нужда от такъв, при 0,5 % не предстои освобождаване на персонал.

През следващите 12 месеца предстои освобождаване на персонал най-често поради естествени причини.

Най-търсените специалисти ще са с квалификация от следните професии: работник в заведения за хранене и развлечения, сътрудник в малък и среден бизнес, шивач, оператор в дървопреработването. Други специалисти, които са отбелязали работодателите, че ще бъдат търсени са: помощник-възпитател, сътрудник социални дейности, водач на МПС за обществен транспорт и строителен техник.

Специалисти с квалификации, изискващи правоспособност, които ще бъдат необходими през следващите 12 месеца са общо 779, от които учители – 203, фармацевти - 93, водач на селскостопанска техника – 93 и хореограф–музикант – 93, юрист - 68, медицинска сестра - 55, инженер строител – 55 и др.

Работодателите ще имат потребност от работници без специална квалификация: помощници при приготвяне на храни - 174, работници в преработващата промишленост - 93, работници извършващи услуги на улицата - 82. Преобладаващият вид заетост за заявените по-горе потребности при база 998 е за постоянна заетост на пълен работен ден – 72,2 %, сезонна заетост – 9,3 % и краткосрочна (под 6 месеца) заетост - 9,3 %.

От анкетата става ясно, че 81,4 % от работодателите срещат затруднения при намиране на работна сила за заявените потребности, срещу 18,6 %, които нямат трудности.

От заявите потребност от нов персонал работодатели 81,4 % смятат, че следващата COVID криза и/или въвеждане на ограничителни мерки няма да окаже влияние на заявените от тях потребности от работна сила, при 9,3 % заявленият брой кадри ще се намали с около 50%, а при 9,3 % няма да е необходим нов персонал.

В случай, че нова вълна от COVID-19 настъпи в страната всички 93 отговорили на въпроса работодатели заявяват, че не могат да преценят дали биха освободили свои работници при наличие на финансова подкрепа.

Перспективи след 3-5 години:

От всички 5750 работодатели на територията на област Ловеч, 987 от тях очакват след 3-5 години да търсят и наемат специалисти с висше образование, като най-много са 235 – архитектура и строителство, администрация и управление – 160, хранителни технологии – 95, право – 68, информатика и компютърни науки – 36.

Потребността от специалисти със средно образование ще е в професионално направление строителство – 415, търговия на едро и дребно – 320, производствени технологии – текстил, облекло, обувки – 278, химични продукти и технологии – 135, хранителни технологии – 122, производствени технологии – дървесина, хартия, пластмаса и стъкло – 93, дентална медицина – 93, електротехника и енергетика – 73 и др. на база всички 5750 работодатели.

Докладът с анализа от резултатите от проведеното проучване на потребностите на работодателите от работна сила в област Ловеч се внася от председателя на Комисията по заетостта в Централното управление на Агенция по заетостта.

Инж. Светослав Славчев

*Председател на Комисията по заетостта и
Областен управител
на област Ловеч*